

1. DONOSTIA EUROPAR HIRIEN TESTUINGURUAN

DONOSTIA-SAN SEBASTIÁN EUROPAR HIRIEN TESTUINGURAN

2.1.- SARRERA

Honako atal honetan, 2000.urtean Europar Batasunak eginiko Hiri-Auditoria prozesuan bilduriko informaziotik abiatuz, Donostiaren eta Europako 58 hiri handien arteko hiriko bizi-kalitatearekin erlazionaturiko adierazle nagusien analisi konparatiboa egiten da.

Hiri-auditoria hiri hauetako "bizi-kalitatea" neurtzen duen prozesu bezala planteatzen da. Helburua hiriguneak ezagutzea da, gobernagarritasuna hobetzeko asmoz. Aztertutako adierazleek aspektu demografikoak, hezkuntzari buruzkoak, ekonomikoak nahiz denboraren erabileraren inguruko ohiturak aztertzen dituzte.

2.2.-DONOSTIAKO ETA EUROPAKO HIRI GARRANTZITSUENETAKO ADIERAZLE NAGUSIEN ANALISI KONPARATIBOA

Jarraian analisi konparatiboaren emaitza nagusiak aurkeztuko dira, honako epigrafe hauetan egituraturik:

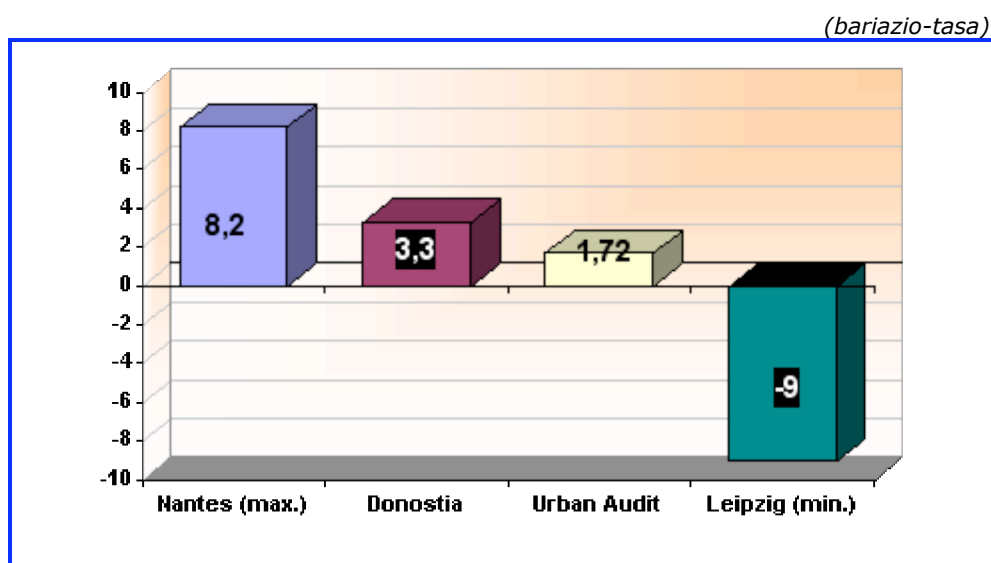
- Demografia
- Osasuna
- Etxebizitzak eta etxebizitzetarako ekipamenduak
- Enplegua
- Egitura ekonomikoa
- Gizartea eta kultura
- Aisia

Aزتtertutako adierazle bakoitzarentzat (informazio eskuragarria duen azken urteari erreferentzia eginez, gehienbat 1996ari), Donostiako adierazlearen baloreari buruzko iruzkin labur bat aurkezten da sintetikoki, hala nola Hiri-auditoriako europar 58 hiriekiko egoera konparatiboa eta analisiaren objektua den adierazlearen balio maximoa eta minimoa lortzen dituzten hiriak.

a) Demografia

- Azken bi hamarkadetan biztanleriak joera iraunkorrari eutsi dio Donostian, eta 1991-1996 %3,3ko hazkunde arina izan du, Hiri-auditoriako hirien batez bestearen bariazio-tasa baina handiagoa (Audit Urban).

2.1 Grafikoa. Biztanleriaren bilakaera 1991-1996.

- Biztanleria-dentsitatea europar hiri handietakoaren antzekoa da (2.959 biztanle Km²), Helsinki, Leipzig edota Rotterdam bezala, tamaina berdintsua duten hirien parametroetatik urrun (Bordele) eta europar batez bestekoa baino nahikoa txikiagoa.

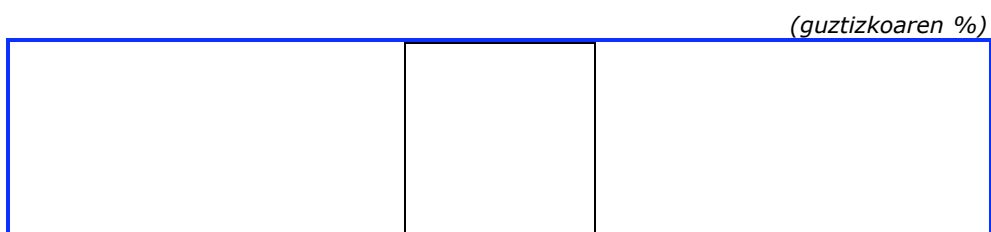
2.1 Koadroa. Biztanleria-dentsitatea

(biztanle/km²)

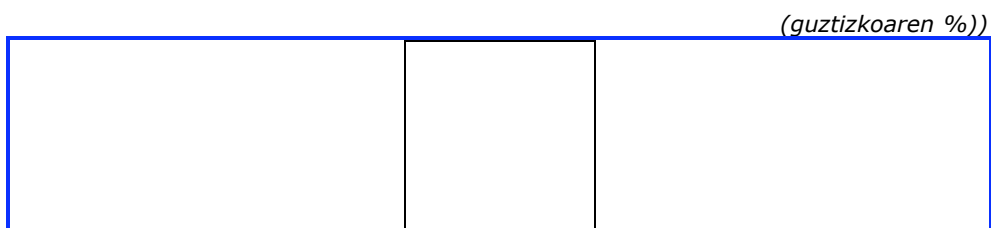
Braga (Minimoa)	1.000
Donostia	2.959
Urban Audit batez bestekoa	4.500
Tesalónica (Maximoa)	23.000

- Adinen egitura muturretarantz desorekatzen da, adin handiagoko (65 urtetik gorako) biztanleriaren alde, eta haurren (eta gazteen) pisuaren galera nabarmenarekin.
- Beraz, biztanleria zaharkitua du Donostiak: %17,2k 65 urte baino gehiago dituzte, europar batez bestekoak baino gehixeago. Zahartze-joera indartsuagoa da, haur kopuruaren (15 urtetik beherakoak) portzentajezko parte-hartzea Europako hirietako batez bestekoa baino hiru puntu txikiagoa baita.

2.2 Grafikoa. Biztanleria adin-taldean arabera

2.3 Grafikoa. 65 urtetik gorako biztanleria

- Biztanleria espektroa autoktonoa da, nazionalak ez diren beste taldeen presentzia oso urria baita. Horrenbestez, biztanleria ez da oso kosmopolita eta internazionala, eta alor horretan europar batez besteko erregistroetatik nahiko urrun geratzen da.

b) Osasuna

- Osasun parametroei dagokienez, Donostiako biztanleriak bere aldeko egoera erakusten du batez bestekoa aintzat hartuz gero, Urban Auditoriaren arabera hirietako joera orokorra osasun adierazleak hobetzearena izanik.
- Donostiarrek jaiotzerakoan duten bizi-itxaropena europar batez bestekoa baino bi puntu altuagoa da, 78.6 urtetan kokatuz. Era berean, Donostiak

heriotza goiztiar gutxiago erregistratzen ditu, eta haurren heriotza-tasa oso baxua da, pisu gutxirekin jaiotakoaren kopurua bezala.

c) Etxebizitzak eta etxebizitzetarako ekipamenduak

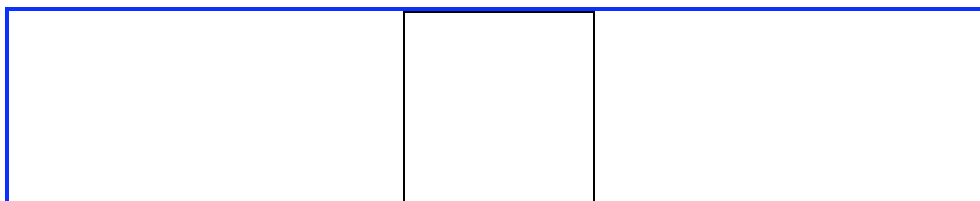
- ❑ Familia osatzen duten gizataldeak gero eta txikiagoak dira, 2,9 pertsonakoak, baino oraindik ere europar batez bestekoaren gainekoak (2,4).
- ❑ Kide bakarreko familiak (%19) antzeko tamaina duten hirietakoak –Lille (%44) edo Bordele (%46)- eta europar batez bestekoa (%35) baino askoz ere gutxiago dira. Biztanleriaren piramidearen arabera, kide bakarreko familien %9 adineko edota erretiratutako pertsonenak dira, balioa europar batez bestekoarena baino txikiagoa delarik.
- ❑ Familiaren bizitokia jabetzazko etxebizitza da (%89), europar hirietako batez bestekoa baino (%50) portzentaje askoz altuagoa, eta horiem erosotasuna ertaina edota goi mailakoa da (72%).
- ❑ Gainera, etxebizitza-parkea %12 hazi da, batez ere okupatu gabeko eta bigarren etxebizitzaren kopurua.

d) Enplegua

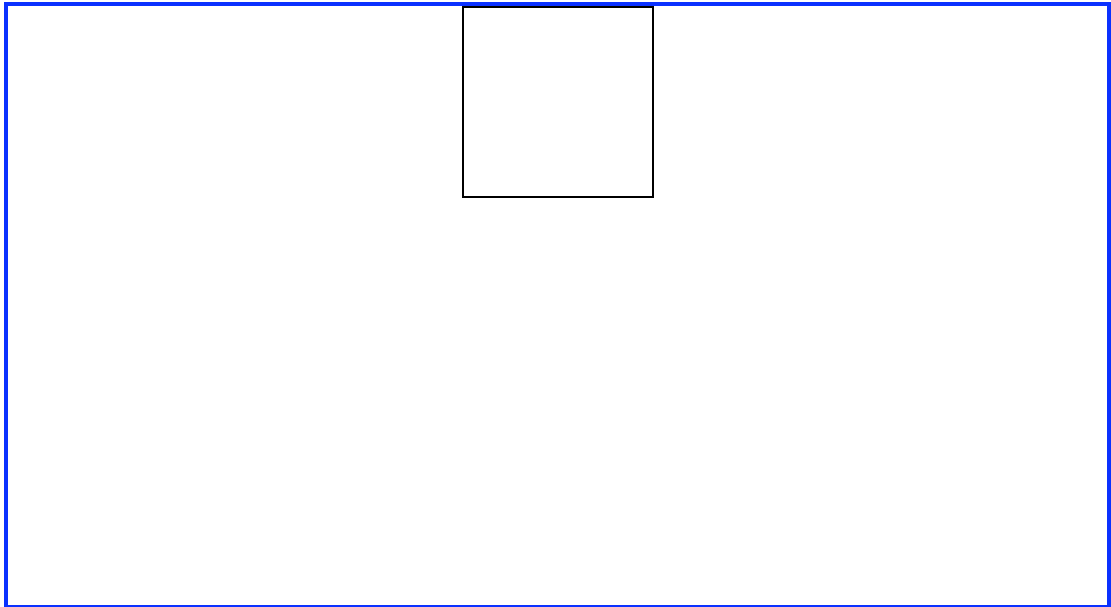
- ❑ Jarduera-tasa geroz eta handiagoa izan arren, europar batez bestekoa (%64,8) eta antzeko tamaina duten hirietakoa (Lille, %62,9; Bordele %65,8) baino baxuagoa da, nahiz eta espainiar Estatukoaren gainetik egon.

Emakumezkoen jarduera-tasa, beren europar kideena baino 10 puntu baxuagoa da, gainerako beste espainiar hirietan bezala, nahiz eta 1985etik jarduera-tasa honek ez dion hazteari utzi.

2.4 Grafikoa. Jarduera-tasa (%)

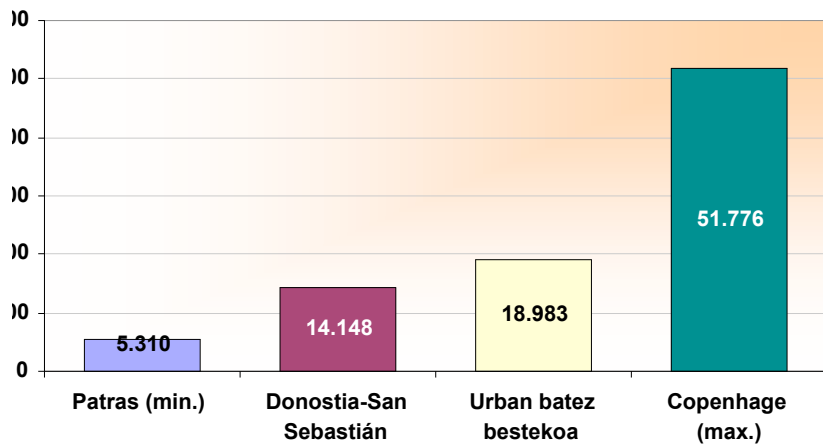

2.5 Grafikoa. Emakumezkoen jarduera-tasa (%)

- Hamarretik zazpik zerbitzu-sektorean egiten du lan, Urban Auditorian bildutako hirietan gertatzen den antzera, okupatutako biztanleriaren %74,2 ordezkatuz.
- Zerbitzu sektorearen garapen berantiarak –aztertutako europar hirietako batez bestekoarekin erkatuz- Donostiaren kasuan gertatzen den enpleguaren hobekuntza azaltzen laguntzen du.
- Donostian enplegua % 16,2 hazi zen 1981-1996 artean, europar enplegu urbanoaren atzeraldiaren aurrean. Espainiako hiri ertainetakoaren antzekoa den eboluzio diferentzial hau, zerbitzu sektorearen garapen ikaragarriari zor zaio.

Era berean, emakume okupatuen portzentajea %40,6koa da, aztertutako hirietakoaren antzekoa (%41) eta espainiar Estatuko batez bestekoa baino altuagoa.

e) Egitura ekonomikoa

- Donostiako *per capita* Barne Produktu Gordina (14.148) Espainiako hiri handietakoaren antzekoa eta europar batez bestekoaren hurbilekoa da.

2.6 Grafikoa. *Per capita* Barne Produktu Gordina (1996)

(Euroak)

- Enpresen sorkuntza garbia positiboa da eta balioetan, berriz, europar hiri handien antzekoa. 2000.urterako enpresen sorkuntza garbiak 1.070eko kopurua lortuko du. Beren egoitza soziala Donostian duten enpresak eta burtsan kotizatzen dutenak gutxiago dira (13, 17ren aurrean)
- Enplegu tertziarioaren hazkundeak bere pisua islatzen du jarduera ekonomikoaren osaketan. Honi dagokionean, turismoa nabarmendu behar da, hirian halako zentzu tradizionala duen jarduera izaki. Biztanleko gau emate kopurua 4,4koa da, aztertutako hirietako batez bestekoa bezalakoa.

2.7 Grafikoa. Gau egiteak biztanle bakoitzeko

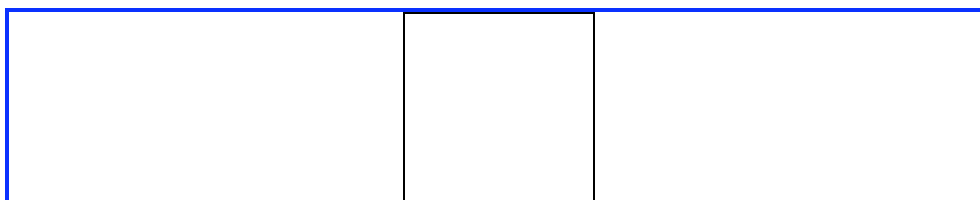

- Hegazkin bidez hirira heltzen diren bidaiarien kopurua handituz doa, nahiz eta europar batez bestekoa baino askoz baxuagoa izan.

f) *Gizartea eta kultura*

- Azken europar hauteskundeetako parte-hartzeak aintzakotzat hartutako hirietako batez bestekoa gaintitu zuen, eta are gehiago antzerako tamainako hiriei dagokiena. Emaitza hau tokiko hauteskundeetan errepikatu zen, ez ordea nazionaletan, parte-hartzea askoz baxuagoa izan zelarik.
- Goi mailako titulua duten herritarren portzentajea aintzakotzat hartutako hirietakoa baino handiagoa da.

2.8 Grafikoa. Goi mailako titulua dutenen portzentajea

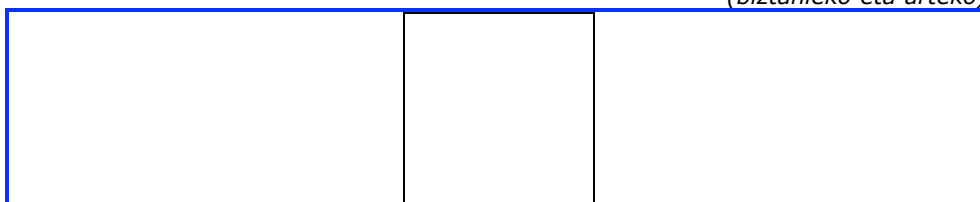
- Eta azkenik, motorizazio indizea europar hirietako batez bestekoa baino baxuagoa da, baita oro har ere, antzeko tamaina duten hirietakoa baino.

g) Aisialdiko ohiturak

- Herritar bakoitzeko 3,6 bisita kontabilizatzen dira museoetara, aztertutako hirietako eta antzerako tamaina duten hirietakoa gaindituz.

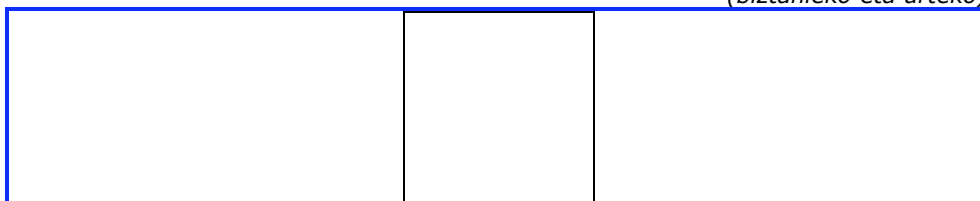
2.9 Grafikoa. Urtean zehar museoetara eginiko bisiten batez bestekoa

(biztanleko eta urteko)

2.10 Grafikoa. Liburu-maileguen indizea

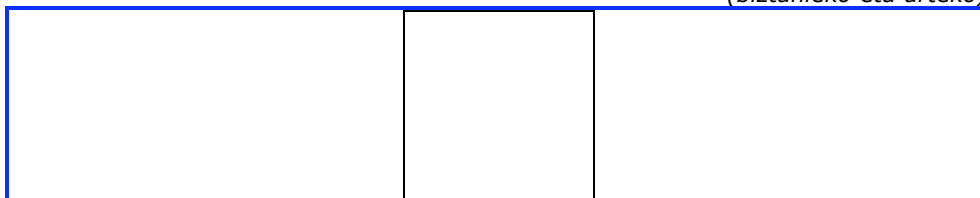
(biztanleko eta urteko)

- Liburu-maileguen indizea askoz baxuagoa da Estatuan europar batez bestekoarekin erkatuz gero. Donostiak Estatuko zenbatekoa gainditzen du baina aztertutako europar hirietakoa baino askoz beherago dago.
- Biztanle bakoitzak zinemara eginiko bisitek europar eta espainiar batez bestekoa gainditzen dute (10,2 aldiz/urteko, 4,9ren aldean). Bestalde, Lille eta Bordele bezalako hirietakoaren antzerakoa da.

2.11 Grafikoa. Zinemara eginiko bisiten batez bestekoa

(biztanleko eta urteko)

- Hala ere, antzerkirako joera askoz ere baxuagoa da: maiztasuna europar hirietakoaren batez bestekoaren erdia da justu, nahiz eta beste hiri espainiarretakoa gainditu.